

Nükleer 60. Yıl Öncesinin Yanlış Çözümü... AKKUYU NÜKLEER SANTRAL İNŞAATI ALARM VERİYOR



İnşaat çalışmaları sırasında temeli üç kez çatlayan Akkuyu Nükleer Güç Santralı'nın yarattığı tedirginlik sürerken, şantiye sahasında patlatılan dinamitler, bölgedeki 86 evde hasara neden oldu. İnşaat çalışmalarından duyulan endişeye ilişkin Nükleer Karşıtı Platformu'nun (NKP) açıklamasının ardından, açıklama yapan Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), nükleer santrallerin 60 yıl önceki alternatifsizliğe çare olarak sunulduğuna vurgu yaparak, "Başka ülkelerin yıkıcı, ölüm saçan, yanlış tercihleri, bizim gelecek için doğru tercihimiz olamaz" dedi.

Sekretarya hizmetlerini EMO'nun yürüttüğü NKP'nin, 13 Ocak 2021 tarihinde gerçekleştirdiği yazılı açıklamada, reaktörün oturacağı temelinde üçüncü kez çatlak oluştuğuna ilişkin haberlerin kamuoyunda büyük tedirginlik ve endişe yarattığına dikkat çekilerek, şu bilgilere yer verildi:

"Rusya'nın tüm nükleer faaliyetlerini yürüten devlet şirketi Rosatom tarafından Mersin'in Gülnar İlçesi Büyükeceli mevkiinde inşa edilen nükleer santral inşaatında, reaktörün oturacağı temel in bazı bölümlerinde çatlaklar oluştuğu, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun (TAEK) talimatıyla çatlak bölümlerin kırılarak yeniden yapıldığı, olayın üzerinden aylar geçtikten sonra kamuoyu tarafından öğrenilmiştir. Bu defa 10 Ocak 2021 tarihinde CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın inşaat alanından kaydettiği; reaktörün oturacağı temel in bazı bölümlerinde yeniden oluşan çatlaklar ve zeminden sızan su görüntüleri sosyal medya üzerinden ulusal ve yerel basına yansıtılmıştır."

Sık sık arıza haberleriyle tüm dünyanın ilgi odağı haline gelen Belarus Ostravets Nükleer Santralı ile aynı re-

aktörün inşa edildiğinin ifade edildiği açıklamada, barındırdığı hayati riskler nedeniyle nükleer santral projesinden acilen vazgeçilmesi istendi. Çernobil ve Fukuşima felaketlerinin sonuçları rağmen, nükleer lobinin desteğiyle gerçek dışı enerji krizi söylemleriyle projenin yürütüldüğünün ifade edildiği açıklamada, şu bilgilere de yer verildi:

"Danıştay 14. Dairesi'nin Akkuyu Nükleer ÇED İptal dava dosyasında; nükleer santral projesinin başlangıcından itibaren, Rosatom'un doğrudan veya dolaylı olarak yüzde 100 hisse payına sahip olacağı, diğer yandan ülke topraklarımızın 60 yıl boyunca nükleer atık deposu olarak kullanılacağı ve nükleer yakıtların güvenliği konusunda bir planın bulunmadığı açıkça belirtilmişken, Türkiye ile Rusya arasında yapılan Enerji Transferi Anlaşması'nın 16. Maddesi'ne göre ise olası bir kaza durumunda Rusya'nın ve Rus Şirketi Rosatom'un hiçbir sorumluluğu olmayacağı hükme bağlanmıştır."

Küresel salgın döneminde siyasi iktidar, sosyal devlet olma anlayışında uzak; pandemiyle mücadeleyi

sağlık emekçilerinin sırtına yüklerken, kendi iktidarını pekiştirme derdiyle toplumun çözüm bekleyen birçok sorununu yerine çıkar çevrelerinin öncelikleri doğrultusunda; pahalı, kirli ve son derece tehlikeli nükleer santralleri antidemokratik yollarla dayatarak, halkımızın yıllar içinde özveriyle oluşturduğu kamu kaynaklarını uluslararası tekelere aktarmıştır. Nükleer santrale ayrılan 22 milyar dolarlık bütçenin halk yararına kullanılması çağrısı yapılan açıklamada, şöyle denildi.

"Nükleer Karşıtı Platform (NKP) Bileşenleri olarak; Ülkemizde yaklaşık 3 milyon mesken abonesinin elektrik faturalarını ödeyemediği, aileleriyle elektriği ödemek için destek alanların sayısının yaklaşık 10 milyonu bulunduğu bir ortamda, yoksulluk içinde yaşam mücadelesi veren halkımıza, işsizlik sarmalına takılan gençlerimize, uzak eğitim olanağına sahip olamayan çocuklarımıza, pandemi döneminde bile sağlık hizmeti alamayan milyonlarca kişinin ihtiyaçlarına yönelik politikalar üretilmesini talep ediyor, nükleer santrale ayrılan 22 milyar dolar gibi dev bütçelerin halk yararına

kullanılmasını istiyoruz.

Çevreye, doğaya, hayvana, insana zarar veren hiçbir enerji yatırımı meşru değildir; alınan yanlış kararlardan derhal vazgeçilmelidir. Akkuyu'da nükleer santral inşaatı bir an önce durdurulmalı, Sinop'ta kurulması planlanan nükleer santral projesi iptal edilmelidir. Akkuyu Nükleer Santrali'nin başta Mersin olmak üzere Akdeniz ve çevresinde geri dönülemeyecek felaketler yaşanmasına neden olacağı unutulmamalıdır."

Mersin Halkı Tedirgin

NKP'nin uyarılarının ardından, 19 Ocak 2021 tarihinde santral sahasından patlama yaşandı. Saha açılımı yapmak için patlatılan dinamitler, bölgedeki çevredeki ev ve araçlarda büyük hasarlar oluşmasına neden oldu. EMO'nun konuya ilişkin 21 Ocak 2021 tarihinde gerçekleştirdiği basın açıklamasında patlamaya ilişkin şu bilgilere yer verildi:

"Santral çalışma alanında pandemi kurallarına uyulmayarak binlerce işçinin hayatının tehlikeye atılması, santralin zemininde meydana gelen çatlaklar ve sahayı genişletmek adına patlatılan dinamitler büyük sıkıntılar yaşanmasına neden olmaktadır. Yaşananlar, henüz inşa aşamasında olan santral nedeniyle gelecekte halkı nelerin beklediğine ilişkin bir uyarı niteliği taşımaktadır. Rusya devlet şirketi

ti Rosatom tarafından Akkuyu Nükleer Santrali inşaatında 19 Ocak 2021 tarihinde santral çalışanlarına konaklama tesisleri oluşturmak amacıyla, saat 18.00 sıralarında saha açılımı yapmak için patlatılan dinamitler, çevredeki ev ve araçlarda büyük hasarlar oluşmasına neden olmuştur. Patlamanın etkisiyle 86 ev zarar görürken, Mersin halkı büyük korku ve endişe yaşamıştır."

60 Yıl Önceki "Hayal"

Patlamadan 2 gün önce de Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın şantiyede incelemeler yaparak, santralin Türkiye'nin 60 yıllık hayali olduğunu bu hayali gerçekleştirmenin ise kendi iktidarlarına nasip olduğunu ifade ettiğinin hatırlatıldığı açıklamada, şöyle denildi:

"Durumun vahameti ortada iken, Sayın Bakan Akkuyu NGS'de ilk reaktörün 2023 yılının sonunda devreye alınarak, elektrik üretiminin başlayacağını, santralin faaliyete geçmesiyle birlikte dünyanın ilk on ekonomisi arasına gireceğimizi kaydetmiştir. 60 yıl öncesinin alternatifsiz enerji çözümleri olarak sunulan nükleer santral tercihi, bugün sonuçlarıyla insanlığın baş edemediği felaketlere dönüşmüştür. AKP Hükümetlerinin iktidarda olduğu 19 yıllık süreçte; yaratılan enerji krizleriyle artan enerji talebi bahane edilmiş, enerjide dışa bağımlılığımızın azalacağı, cari açığın kapatılacağı yö-

nündeki açıklamalarla nükleer santral projeleri sermaye lobisinin de desteğiyle hayatımıza sokmuştur. Enerji ihtiyacımız var söylemlerinin aksine elektrik üretim tesislerinde yüzde 50 kapasite fazlası olduğu gerçeğini görmezden gelen siyasi iktidar, Mersin Akkuyu'da, Sinop İnceburun'da nükleer faaliyetlerine hız vermiştir. Bizler, nükleer santrallerin barındırdığı hayatı risklerin geriye dönüşü olmayan, tafisi imkansız sonuçlar doğuracağını biliyor, bir kez daha hükümet yetkililerini uyarıyoruz."

Başka ülkelerin 60 yıl önceki ölüm saçan, yanlış tercihlerinin ülkemizin geleceği için doğru tercih olmayacağına vurgu yapılan açıklama, şu ifadelerle tamamlandı:

"Ortada temeli daha dökülürken 3 defa çatlayan bir santral ve Bakan ziyaretinden sonra kontrolsüz patlama ile yaşanan büyük bir panik vardır. İnşaat aşamasında bile yaşanan bu sorunlar gelecekte bizi nelerin beklediğine ilişkin bir uyarıdır. Dünyada yaşanan yüzlerce kazaya rağmen, ülkemizin gelecek kuşaklarını sorumluluk altına alacak olan nükleer enerji kararları ile halkımızın yarınları nükleer lobilerin çıkarlarına alet edilmemelidir. Bu kazalar nükleer santral tercihinin ne kadar büyük bir hata olduğunu göstermektedir. Yol yakinken bu hatadan bir an önce dönülmelidir!"

